

Gamle Sven Klinga.

Det var i ungdomens soliga dagar. Jag var en ung karl på hela tolf år och skulle för första gången ut i vida världen. Min mor hade nämligen inackorderat sin »bråkstake» i ett presthus på landet, i Hubba socken i Västmanland, en mil från Vesterås. Kyrkoherden var ung, ganska kunskapsrik och därtill mild, men höll allvarsamt efter sina inackorderingar; — vi blefvo efter kort tid flere kamrater, alla stockholmspojkar, hvilka behöfde komma bort från de alltför efterlåttna hemmen och lära sig »mores» under en strängare färla.

Men hvad vi mädde skönt här i den friska naturen, och hvad hela lefnadssättet gjorde pojkarne godt! Aptit hade vi och det fastän läckerheterna endast bestodo af ärtmjölspannkaka, välling, gröt och slarfsylta; allt gick med, så till sist voro vi fyrkantiga i ansiktet af välmåga. Och så att rasa ikring i bygden och i

gårdarna, där vi alltid voro välkomna! Prestens rika bibliotek slukades, isynnerhet de historiska böckerna om krig och örlig, som ju alltid intressera pojkar, och när vi så fingo höra, att på prestgårdens ägor bodde en gammal soldat, en veteran från sista krigets dagar, så gåfvo vi oss ingen ro förr än vi fått göra denne märkesmans bekantskap. Och den var lätt nog gjord. Gamle Sven Klinga hette han och vi sågo honom att börja med i kyrkan, där han om söndagarne tjänstgjorde som orgeltrampare, hvarvid han med fördel och kraft använde sitt träben. Sedan vi vid kyrkan bekantat oss med denna hedersgubbe, beslöto vi oss att söka upp honom i hans hem. Han bebodde en liten grå, mossbelupen stuga, som låg i en dald på prestgårdsägorna, och hvilken blifvit upplåten åt gubben på lifstid. Till följd af ställets belägenhet kallades det i socknen för »Klingas i gropen» i motsats till den rika bondgården, som låg midt emot, hvilken hette »Persons på höjden».

Gamle Klinga höll emellertid sin enkla boning ovanligt fin och fejad, friska löf doftade och golfvet var rent och sopadt. Som värd var han i våra ögon rent af ståtlig där han stod rak, trots sina sjuttio år, med de goda ögonen som logo under de buskiga ögonbrynen och det hvita skägget, som föll ned i vågor öfver det breda bröstet. Vi framställde vår önskan att få höra något från krigets dagar och gub-

ben log i det han satte sig vid det stora fällbordet.

»Ja, vet ni, kära gossar, det är just inte mycket att berätta! — Man har mycket roligare af att läsa därom i historieböcker. En gammal knekt vet ej af de stora händelserna, han får bara marschera och slita en hund, samt gå dit befålet pekar. Men mycket får han nog se och höra och kan i sin enfald då och då skapa sig en egen mening. Vi märkte snart att Karl Johan ville skona sina svenskar och därför höll han sig mest i reserven, där det osade mindre hett. Men ibland måste vi med i leken och då kunde man få se att svenskarne icke vansläktats från forna dagar. Både vid Dennewitz och Leipzig var jag i elden, och när vi äntligen stormade staden tog en kanonkula bort mitt ena ben och där låg jag arm och förolyckad på slagfältet, tänkande på hvad det skulle bli af mig stackars krympling. Jag önskade att få dö, men Gud ville det icke, jag togs upp och fördes till lasarettet och till sist fördes jag hem och fick mitt träben på kronans bekostnad, mitt riktiga ben hade jag tillsammans med så många andras lämnat på den tyska jorden. Så blef jag afskrifven af rullorna, och till sist fick jag min pension, åtta riksdaler banko om året, samt min medalj. Men icke ersätter det just mitt gamla starka ben. Hm! ja inte är det lönt klaga, och människorna ha varit goda mot mig — så Gud fröjde alla! Många stora och stolta herrar har jag sett i

mina dagar, både Adlercreutz, Döbeln och Sköldebrand — men aldrig glömmer jag kronprinsen själf, när han kom sprängande i spetsen för sin stab, — vi förstodo ej hvad han skrek på sin utländska, men vi förstodo den ljungande blicken och den sade: »Framåt, stå på er pojkar!» — Det var lätt begripligt.

Så berättade gamle Klinga sina få minnen från stridens dagar. Han hörde icke till dem som förstodo att »brodera ut» saken. Men vi ungdomar lyssnade begärligt ändå till den enkla sagan och betraktade med vördnad mannen som varit med i kulregnet och klädt blodig skjorta för fosterlandet.

Ofta kom gubben stultande fram till prestgården, och då blef han alltid väl förplägad af unga prestmor och med fröjd hälsad af oss, ty han medförde ibland ett par pilbågar eller andra krigiska vapen af egen tillverkning.

Ofta klagade Klinga, att han var så ensam i sin stuga och hade ingen kvinnlig hjälp, om sjukdom tillstötte på ålderns dagar. Man började slutligen skämta med veteranen och påstod att han gick i giftastankarne, — men gamle Klinga förblef lugn.

Men så en dag var fattigauction utlyst af kommunalstyrelsen — och nu infann sig Klinga bland spekulanterna. Bland dem som skulle »säljas» var också en liten fader- och moderlös flicka om åtta år, pigg och ljushårig, och vid henne stannade Klingas bud — femtio riksdaler

riksgåld. — Synbart glad följde lilla Anna, så hette hon, vid gubbens hand till dennes lilla stuga i gropen, och nu började gubben få nytt lif. Lilla Anna var en rask unge och lärde sig snart att både städa och koka och såg med barnslig tillgifvenhet om den gamle, som blef hennes stöd under den första uppväxttiden. Vi ungar besökte nu ännu oftare Klinga för att leka med Anna lill', under det gubben satt och såg leende på barnens glädje.

Så gingo åren.

* * *

Det var en vacker augustiafton 1870. Jag var en ung man som redan med vemod såg barndomens dagar bakom mig. För tillfället satt jag på en soffa i Kungsträdgården och lyssnade till musiken från Blanchs kafé. Förbi mig strömmade folket i spridda led. Jag fäste mig vid en ung kvinna som flera gånger passerat förbi mig och särskildt betraktade mig. Jag såg nog att hon tillhörde dessa skymningens stackars vilsekomna barn, på hvilka isynnerhet de stora städerna äro så rika. Nu kom hon tillbaka och gick rätt till soffan där jag satt samt tog plats bredvid mig. Nu talade hon till mig och nämnde mig vid förnamn och frågade om jag ej kände igen henne? Jag såg upp och skakade på hufvudet. — »Minns ni inte Anna i gropen, hos gubben Klinga?» — »Hvad, är

det Anna? — frågade jag häpen och minnet af barndomen tände ögonblickligt sitt bloss för min syn. Hon besparade mig sorgen att fråga, hon talade själf. Gubben Klinga var död vid 80 års ålder, sedan kom Anna ut i socknen och tjänade. Så råkade hon i olycka med unge Per på höjden, hvilken öfvergaf henne, så kom hon till Stockholm och — ja — se'n gick det som det gick. — Hon var nu inskrifven bland de fallna och upprättelse fanns icke . . . Det fick också vara . . . Nu reste hon sig för att gå och jag såg ett skimmer i hennes ögon — var det kanhända minnet af den gamle hedersmannen Klinga och hans lilla grå stuga som vaknade? Jag räckte henne handen och sade endast i det jag tryckte den:

»Stackars Anna!» — Och så gick hon åter ut i folkvimlet bland skuggorna.